

Social- och hälsovårdsutskottets betänkande nr 52 om regeringens proposition med förslag till lag om temporär sänkning 1994 av den i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande föreskrivna försäkringspremie samt om företagares försäkringspremie 1994

Riksdagen remitterade den 3 december 1993 regeringens proposition nr 296 med förslag till lag om temporär sänkning 1994 av den i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande föreskrivna försäkringspremie samt om företagares försäkringspremie 1994 till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Med anledning av ärendet har utskottet hört regeringsrådet Tuulikki Haikarainen vid social- och hälsovårdsministeriet, avdelningschefen Martti Hännikäinen vid pensionsskyddscentralen, ombudsmannen Johan Åström vid Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, socialpolitiska ombudsmannen Markku Koponen vid Affärsarbetsgivarnas Centralförbund, utredningssekreteraren Kaija Kallinen vid Finlands Fackförbunds Centralorganisation, sekreteraren för sociala frågor Kai Libäck vid Akava och sektionschefen Kaarina Knuuti vid Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

I propositionen föreslås att de i nämnda lagar föreskrivna försäkringspremierna temporärt skall sänkas för år 1994. Det ansvarsunderskott som uppkommer genom premiesänkningen skall amorteras 1995—1997. Avsikten är att arbetspensionsavgiften 1994 skall bibehållas på 1993 års nivå. I propositionen föreslås dessutom att den i lagen om pension för företagare föreskrivna premieprocentsatsen och den i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivna basprocentsatsen undantagsvis skall vara 19,4 procent år 1994. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1994.

Avgifter som hänför sig till socialskyddet bör enligt social- och hälsovårdsutskottets uppfatt-

ning inte användas som instrument för konjunkturpolitiken. Speciellt besvärliga är ansvarsunderskotten, eftersom de baserar sig på kreditupptagning, i detta fall dock på medveten kreditupptagning. I propositionen föreslås att ansvarsunderskottet skall amorteras 1995—1997. Utskottet framhåller att ansvarsunderskottet faktiskt måste amorteras under dessa år, fastän de ekonomiska utsikterna inte är så lovande. De i propositionens motivering relaterade tidigare ansvarsunderskotten har varit betydligt mindre.

Till följd av befolkningsstrukturen ökar pensionsutgifterna fortfarande. Den privata sektorns pensionssystem, som till en del baserar sig på fondering och till en del på direkt finansiering, har enligt vad utskottet erfarit följt den planerade täckningen av det framtida ansvaret. Inom den offentliga sektorn inleddes pensionsfonderingen först för några år sedan, varför de kalkylmässiga finansieringsunderskotten är ytterst stora.

Socialskyddet och anknytande pensioner grundar sig alltid på solidaritet mellan generationerna, så att befolkningen i arbetsför ålder betalar de äldre och yngre åldersklassernas socialkostnader. Ett speciellt problem inom vårt pensionsskydd utgör de stora åldersklasserna, som å ena sidan i arbetsför ålder kan klara sig med relativt små kostnader, men vid stigande ålder åsamkar de kommande åldersklasser stora pålagor. Detta framhäver fonderingens betydelse för arbetspensionerna, vilka utgör den viktigaste delen av det på fondering baserade socialskyddet. Å andra sidan bidrar varje åldersklass till att utveckla samhället och den hopbragda nationalförmögenheten överförs alltid till nästa generation som kan utveckla samhället utgående från en ny materiell nivå.

Av de orsaker som framgår av propositionens

motivering finner social- och hälsovårdsutskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet föreslår därför vördsamt

att lagförslaget skall godkännas utan ändringar.

Helsingfors den 3 december 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Skinnari, vice ordföranden Taina, medlemmarna Ala-Harja, U. Anttila, Antvuori, Hiltunen (delvis), Hurskainen, Kemppainen, Kuitti-

nen, Muttilainen, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka, Puisto och Stenius-Kaukonen samt suppleanten Vehkaoja.
